

Tarbijakaitseaduse ja lõhkematerjaliseaduse muutmise seadus

§ 1. Tarbijakaitseaduse muutmine

Tarbijakaitseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 9–15 järgmises sõnastuses:

„9) keskkonnaväide – sõnum või kujutis, mis ei ole kohustuslik ja millega jäetakse mulje, et toote, tootekategooria, tootemargi või kaupleja mõju keskkonnale on soodne või puudub või et see on keskkonnale vähem kahjulik kui teised tooted, tootekategooriad, tootemargid või kauplejad või et selle keskkonnamõju on aja jooksul paranenud;

10) üldine keskkonnaväide – keskkonnaväide, mis ei sisaldu kestlikkusemärgisel ja mida ei ole samas meediumis selgelt ja hästi märgatavalt selgitatud;

11) kestlikkusemärgis – vabatahtlikult kasutatav usaldusmärk, kvaliteedimärk või muu võrdväärne märk, mille eesmärk on eristada ja edendada toodet, protsessi või ettevõtet selle keskkonna- või sotsiaalsete omaduste poolest;

12) sertifitseerimisskeem – käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatule vastav süsteem, mis tõendab, et toode, protsess või ettevõtte vastab sellistele üldsusele kättesaadavatele, läbipaistvatele ja sõltumatutele nõuetele, mis lubab kasutada neile nõuetele vastavat kestlikkusemärgist;

13) tunnustatud suurepärane keskkonnatoime – keskkonnatoime, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 66/2010 Euroopa Liidu ökomärgise kohta (ELT L 27, 30.01.2010, lk 1–19), riiklikele või piirkondlikele standardi EVS-EN ISO 14024 I tüübi ökomärgise süsteemidele, mis on Euroopa Liidu liikmesriikides ametlikult tunnustatud, või primale keskkonnatoimele kooskõlas muude Euroopa Liidu õigusaktidega;

14) tarkvarauuendus – uuendus, mis on vajalik digielementidega kaupade, digisisu ja digiteenuste nõuetele vastavuse säilitamiseks, või kasutusviisiuuendus;

15) kuluosa – kauba osa, mida asendatakse korduvalt, et kaup toimiks ettenähtud viisil.“;

2) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sertifitseerimisskeemi peavad saama läbipaistvatel, õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel kasutada kõik kauplejad, kes soovivad ja suudavad täita skeemi nõudeid, mille on välja töötanud skeemi omanik, konsulteerides asjaomaste ekspertide ja huvirühmadega. Sertifitseerimisskeem peab hõlmama nimetatud nõuete rikkumise menetlust. Skeemi omanikust ja kauplejast sõltumatul kontrollijal peab olema õigus kestlikkusemärgise kasutamise õigust peatada või kestlikkusemärgise kasutamist keelata. Kontrollija pädevus ja sõltumatus peab põhinema rahvusvahelistel, Euroopa Liidu või riiklikel standarditel ja menetlustel.“;

3) paragrahvi 16 lõiget 4 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„4) tulevase keskkonnatoimega seotud keskkonnaväidete esitamine selgete, objektiivsete, üldsusele kättesaadavate ja kontrollitavate kohustusteta, mis on sätestatud rakenduskavas, mis sisaldab mõõdetavaid ja ajaliselt piiritletud eesmarke, infot vajalike eelarvevahendite kohta ning muid olulisi elemente ning mida kontrollib regulaarselt sõltumatu kolmandast isikust ekspert, kelle hinnangud peavad olema tarbijale kättesaadavad;

5) tarbijale sellise kasu reklaamimine, mis ei ole asjakohane ega tulene kauba või ettevõtte omadusest.“;

4) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:
„2¹) sellise kestlikkumärgise kasutamine, mis ei põhine sertifitseerimissüsteemil või mida ei ole kehtestanud haldusorgan;“;

5) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktidega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:
„4¹) üldise keskkonnaväite esitamine, ilma et kaupleja suudaks demonstreerida väite seisukohast olulist tunnustatud suurepärase keskkonnatoimet;
4²) keskkonnaväite esitamine kogu toote või kogu kaupleja ettevõtte kohta, kui see puudutab ainult toote konkreetset osa või ainult kaupleja ettevõtte konkreetset tegevust;
4³) väide, et kaubal on keskkonnale kasvuhoonegaaside heite seisukohast neutraalne, väiksem või positiivne mõju;“;

6) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktiga 10¹ järgmises sõnastuses:
„10¹) Euroopa Liidu turul kõigi asjaomasesse tootekategooriasse kuuluvate toodete suhtes õigusaktidega kehtestatud nõuete esitamine kaupleja pakkumise eripärana;“;

7) paragrahvi 16 lõiget 8 täiendatakse punktidega 27–33 järgmises sõnastuses:
„27) tarbija eest teabe varjamine selle kohta, et tarkvarauuendus mõjutab negatiivselt digielementidega kaupade toimimist või digisisu või digiteenuste kasutamist;
28) tarkvarauuenduste esitlemine vajalikuna, kui see tõhustab üksnes kasutusviisiga seotud omadusi;
29) kommertsteadaanne kauba kohta, millel on selle vastupidavust piirav kasutusviis, hoolimata sellest, et kauplejale on kättesaadav teave selle kasutusviisi mõju kohta kauba vastupidavusele;
30) valeväide, et kaubal on tavapärastes kasutustingimustes teatav vastupidavus seoses kasutusaia või -intensiivsusega;
31) kauba esitlemine parandatavana, kui see tegelikult võimalik ei ole;
32) tarbija sundimine asendama või lisama kauba kuluosi varem, kui see tehnilisel põhjusel vajalik oleks;
33) teabe varjamine kauba kasutusviisi halvenemise kohta, kui kasutatakse kuluosi, varuosi või tarvikuid, mida ei tarni algne tootja, või valeväide, et selliste kuluosade, varuosade või tarvikute kasutamine põhjustab kauba kasutusviisi halvenemise.“;

8) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:
„(5) Kui kaupleja osutab toodete võrdlusteenust ning annab tarbijatele teavet toodete ja nende tarnijate keskkonna- või sotsiaalsete omaduste või ringlusaspektide kohta, loetakse oluliseks teabeks lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 2¹, 3 ja 4 sätestatule ka teavet võrdlusmeetodi, võrdlusobjektiks olevate toodete ja nende toodete tarnijate kohta ning teabe ajakohastamiseks võetud meetmete kohta.“;

9) paragrahvi 26 lõige 5, seaduse 5. peatüki 4. jagu ja § 66 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahve 70, 74¹ ja 74² täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:
„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud:
1) suures ulatuses;
2) Euroopa Liidu mõõtmega, –
karistatakse rahatrahviga kuni neli protsenti füüsilise isiku majandus- või kutsetegevusega seotud eelneva majandusaasta aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

11) paragrahvi 70 lõikes 2, § 74¹ lõikes 2 ja § 74² lõikes 2 asendatakse sõna „Sama“ tekstiosaga „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud“;

12) paragrahve 70, 74¹ ja 74² täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni neli protsenti juriidilise isiku majandus- ja kutsetegevusega seotud eelneva majandusaasta aastakäibest või kui see teave ei ole kättesaadav, siis rahatrahviga kuni kaks miljonit eurot.“;

13) paragrahvi 73 pealkirjast jäetakse välja sõnad „ja internetipõhise vaidluste kohtuvälise lahendamise platvormi“;

14) paragrahvi 73 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „või internetipõhise vaidluste kohtuvälise lahendamise platvormi“;

15) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/825, millega muudetakse direktiive 2005/29/EÜ ja 2011/83/EL seoses tarbijate võimestamisega rohepöördel, tagades neile parema kaitse ebaausate tavade eest ja parema teabe esitamise (ELT L, 2024/825, 06.03.2024).“.

§ 2. Lõhkematerjaliseaduse muutmine

Lõhkematerjaliseaduse § 25 lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) käitlemiskohal, millel on relvaseaduse kohane luba ja kus käideldakse ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppe kohasesse ohuklassi 1.3C kuuluvat püssirohtu koguses, mis ei ületa 50 kilogrammi või ohuklassi 1.4S kuuluvaid tooteid koguses, mis ei ületa 900 kilogrammi;“.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 1–8 ja 15 jõustuvad 2026. aasta 27. septembril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus 2025

(allkirjastatud digitaalselt)